

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Defensie heeft de minister van Defensie de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd over de behoeftestelling Marinierskazerne Zeeland (33 358, nr. 1).

De fungerend voorzitter van de commissie,
De Rouwe

De adjunct-griffier van de commissie,
Dekker

- 1 Maken in de behoeftestellingsbrief genoemde onzekerheden, bandbreedtes en termijnen (waarbinnen voordelen te behalen zijn) een goede afweging op dit moment wel mogelijk?
- 2 In hoeverre houdt Defensie in de toekomst rekening met het overhevelen van eenheden van het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK) van Den Helder naar de nieuwe kazerne in Zeeland?
- 3 Klopt het dat onder meer het Geminiziekenhuis (gelegen naast Fort ErfPrins), de jeugdgevangenis De Dogger en de Maaskantkazerne binnenkort beschikbaar komen en zouden kunnen dienen als huisvestingslocatie van Mariniers? Kunt u per locatie aangeven in hoeverre dit bruikbaar zou zijn voor huisvesting van Mariniers?
- 4 Hoe groot zijn de risico's op bouwtechnische tegenvallers en vertragingen, gelet ook op de vele onzekerheden omtrent vergunningen en het verkrijgen van gronden en terreinen?
- 5 Waarom heeft u geen apart hoofdstuk in uw brief opgenomen over de risico's van het project? Bent u bereid dit alsnog te doen?
- 6 Waarom hebt u niet gekozen voor een Defensie Materieel Proces (DMP)-procedure? Bent u daartoe alsnog bereid?
- 7 Waarom heeft u besloten om de locatiekeuze voor een marinierskazerne te beperken tot één alternatief? Is het DMP-proces niet juist bedoeld om tot een afweging van alternatieven te komen?
- 8 Bezuinigingen van het nieuwe kabinet kunnen ook het Korps Mariniers raken. Bent u bereid uw plannen op te schorten en geen onomkeerbare stappen te nemen totdat er overleg is geweest met de Kamer?
- 9 Waarom heeft u eerder toegezegd¹ een Defensie Materiaal Proces, type A document (DMP-A) document naar de Kamer te sturen maar noemt u in uw brief niet dat het een DMP-A document is?
- 10 Op welke momenten is er met de gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland over deze brief overleg gepleegd?
- 11 Op 22 juni 2012 stelde u, in antwoord op feitelijke vragen², dat op «verzoek van de gemeente Utrechtse Heuvelrug een nader onderzoek is ingesteld naar het aantal voertuigen van het Korps Mariniers. Dit heeft inderdaad geleid tot een substantiële vermindering van de behoefte aan stallingsruimte voor voertuigen, zowel voor de Van Braam Houckgeestkazerne als voor de kazerne in Vlissingen». Hoe verhoudt dit zich tot uw stelling dat renovatie van de Van Braam Houckgeestkazerne het ruimtegebrek niet zal oplossen?
- 12 U stelt dat «een afweging van alternatieven heeft geleid tot een keuze voor de Buitenhaven bij Vlissingen als geschikte locatie voor de mariniers». Welke alternatieven zijn dat geweest? Kan per alternatief aangegeven worden wat precies de overwegingen waren deze alternatieven niet te kiezen?
- 13 Klopt het dat het Ministerie van Defensie eerder de Gemeente Den Helder heeft gevraagd het « Buitenveld» terrein (6 hectare) bouwrijp te maken voor het Korps Mariniers? Zo ja, wat is hiermee de bedoeling van Defensie?
- 14 Wanneer worden de uitkomsten van het onderzoek naar de beste en doelmatigste manier om het terrein en de kazerne te ontwikkelen bekend en komen die voor het nemen van een onomkeerbaar besluit over de locatie naar buiten?
- 15 Is bij de kostenvergelijking tussen de renovatie van de Braam Houckgeestkazerne in Doorn en de nieuwbouw van de Michiel Adriaanszoon de Ruyterkazerne in Vlissingen uitgegaan van (precies) hetzelfde programma van eisen met (precies) hetzelfde kwaliteitsniveau?
- 16 Wat zijn, naast de financiële verschillen, de belangrijkste andere verschillen tussen de beide opties (renovatie in Doorn en nieuwbouw in Vlissingen) en hoe beoordeelt het kabinet deze?

- 17 Is er, als alternatief, ook gekeken naar een combinatie van een beperkte renovatie van de van Braam Houckkazerne, in een combinatie met benutting van de faciliteiten in Den Helder? Zo nee, waarom niet?
- 18 Waarom is de business case gebaseerd op alleen een bespiegeling tussen enerzijds een volledige renovatie van de faciliteiten tegenover anderzijds Vlissingen? Waarom is niet een alternatief onderzocht van een beperkte renovatie in Doorn in combinatie met Den Helder, alwaar ook de vloot ligt en marinevliegkamp De Kooy? Kunt u alsnog een dergelijk alternatief in hoofdlijnen opzetten, en in een business case vergelijken met Vlissingen?
- 19 Kunt u een opgave geven van welke Defensie-, respectievelijk Rijksgebouwen en faciliteiten in Den Helder en Doorn leeg staan, dan wel binnenkort leeg komen te staan, en hoe deze bruikbaar zouden kunnen zijn voor de huisvesting van Mariniers?
- 20 Wat is de meest actuele inschatting van de kosten van de aanvankelijk voorziene renovatieplannen voor de Van Braam Houckgeestkazerne?
- 21 Is het bedrag van 33 miljoen euro voor de beperkte renovatie van de Van Braam Houckgeestkazerne sinds 2009 geactualiseerd op basis van inflatie?
- 22 Klopt het dat in de Beleidsbrief van 8 april 2011³ besloten is om de taken van de mortiercompagnie en van het Stinger-peloton van de mariniers worden overgeheveld naar het Commando Landstrijdkrachten en dat de Unit Interventie Mariniers zal worden gecollocerd met andere eenheden van de Dienst Speciale Interventies? Hoe verhoudt deze personele reductie zich tot uw stelling dat het ruimtebeslag is toegenomen en het ruimtegebrek op de Van Braam Houckgeestkazerne zich sterker deed voelen?
- 23 Is de benchmark, waarin de kosten voor de marinierskazerne in Zeeland worden geplaatst tegenover wat een verbouwde kazerne in Doorn zou hebben gekost, objectief getoetst, bijvoorbeeld door een accountant?
- 24 Wat is de onzekerheidsmarge ten aanzien van het geschatte financieel voordeel van 2,7 mln. euro bij de keuze voor de locatie Vlissingen?
- 25 Is bij het berekenen van het financieel voordeel uitgegaan van een levensduur van 10, 20 of een ander aantal jaren?
- 26 Kunt u het verloop van het rendement in de tijd schetsen, tussen het beginjaar en 2026? Hoe verhoudt dit rendement zich tot de financiële eisen die gesteld worden aan ander vastgoed van Defensie en de Rijksoverheid?
- 27 Hoe verhoudt de structurele exploitatiewinst van 2,7 miljoen vanaf 2026 zich met de grote incidentele kosten die moeten worden gemaakt voor de nieuwbouw in Vlissingen alsmede de hogere structurele personele uitgaven, hogere kosten voor oefenen, trainen en voor de bedrijfsvoering?
- 28 Stel dat de recent bekend geworden aanvullende kosten⁴, voor bijvoorbeeld de verwerving van grond en het gebruik van de kazerne, waar de provincie Zeeland op rekent, meegewogen worden, zou de locatie Vlissingen dan nog steeds voordeliger zijn dan Doorn?
- 29 Wat voor invloed hebben eventuele nieuwe bezuinigingen op de defensiebegroting op de voorgenomen verplaatsing van de kazerne naar Vlissingen?
- 30 Hoe zeker is het tijdstip van ingebruikname? Wat zijn de gevolgen als dit naar achter schuift (bijvoorbeeld naar 2018 of 2019)?

- 31 Zijn in de business case Vlissingen ook berekeningen van de langere aanvliegtijden van helikopters etc. meegerekend? Wat betekent dit voor brandstofkosten in vergelijking tot de bestaande situatie en alternatieven?
- 32 Kunt u toelichten of de kosten van het gebruik van de haven van Vlissingen zijn meegenomen in de business case? Is de beschikbaarheid van deze haven permanent verzekerd, of zal deze beperkingen kennen vanwege ook het commercieel gebruik van de haven?
- 33 Zijn er investeringen nodig voor de haven van Vlissingen, ten behoeve van de mariniers? Zijn de kosten daarvan meeberekend in de business case?
- 34 Moet er geïnvesteerd worden in de haven van Vlissingen door de komst van de kazerne? Zijn de kosten daarvan meeberekend in de business case Vlissingen?
- 35 Zijn in de berekeningen voor de business case Vlissingen ook de langere reistijden en reiskosten van de betrokken militairen meegerekend? Wat betekent dit voor de reiskosten in vergelijking tot de bestaande situatie en alternatieven?
- 36 Zijn de kosten voor het houden van gecombineerde oefeningen met de (overige delen van de) vloot of de krijgsmacht in deze berekeningen voor de business case Vlissingen en de behoeftstelling meegenomen, bijvoorbeeld als die elders geleverd zijn?
- 37 Is er een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd naar de gevolgen voor de businesscase van het variëren van variabelen zoals bijvoorbeeld de levensduur van de gebouwen, tegenvallers in de kostenramingen en inflatie?
- 38 Zijn er formele afspraken gemaakt met Zeeland Seaports over gebruik van of kosten voor het gebruik van de haven?
- 39 Kan de minister in een tabel zetten welke voor het totale project noodzakelijke terreinen, havenfaciliteiten etc. nu al volledig in bezit, danwel beschikbaar zijn, zonder verdere prijsrisico's, en welke terreinen, havenfaciliteiten etc. dat nog niet zijn?
- 40 Voor de terreinen en faciliteiten die nog niet in bezit zijn: kan per terrein/ faciliteit worden aangegeven hoe het eigendomsrecht of het verbruiksrecht hiervoor alsnog zal worden verkregen, en, per object, welk (prijs-) risico er mee gemoeid is?
- 41 Welke aanvullende kosten voor bijvoorbeeld de verwerving van grond en het gebruik van de kazerne zijn bij u bekend die nog niet zijn meegenomen bij deze brief maar die wel door de provincie Zeeland gekwantificeerd zijn?
- 42 Is er informatie, die niet in deze brief opgenomen is, over de kosten van de kazerne voor de provincie danwel het Rijk, vertrouwelijk voorgelegd aan de gedeputeerde staten van Zeeland?
- 43 Wat kost het om de particuliere grondeigenaar uit te kopen?
- 44 Hoe wordt de overeenkomst wat betreft het om niet beschikbaar stellen van de grond formeel vormgegeven?
- 45 Wordt het om niet beschikbaar stellen van de grond geregeld via pacht/ huur om niet of een symbolisch bedrag?
- 46 Voor welke tijdsduur is het om niet beschikbaar stellen van de grond afgesproken/vastgelegd?
- 47 Gebeurt het om niet beschikbaar stellen van de grond via een tussenpersoon, bijvoorbeeld Zeeland Seaports?

- 48 Zijn er «letters of intents», contracten, intentieverklaringen of andere zekerheden omtrent de bereidheid van Staatsbosbeheer en Zeeland Seaports om de terrein(en) om niet aan te bieden? Wie dienen hier nog over te besluiten? Is er in de business case rekening mee gehouden dat hier toch voor moet worden betaald? Dienen er nog aanpassingen en verbouwingen op deze terreinen plaats te vinden? Zijn deze begroot en meegenomen in de business case?
- 49 Wat betekent het voor de business case als de grond niet «om niet» geleverd kan worden?
- 50 Welke kosten zijn er verbonden met het bouwrijp aanleveren van de grond? Kunt u een overzicht geven voor zowel de provincie als het Rijk?
- 51 Welke aanvullende ontwikkelingsmogelijkheden denkt het kabinet te kunnen realiseren op het beschikbaar komende terrein van 70 hectare in Vlissingen? Kan het kabinet voorbeelden noemen van legeronderdelen die voor toekomstige verplaatsing in aanmerking komen?
- 52 Hoe hoog mogen bouwtechnische tegenvallers zijn? Hoe veel vertragingen (gelet op de vele onzekerheden omtrent vergunningen en het verkrijgen van gronden/ terreinen) kunnen er optreden voordat het rendement onhaalbaar blijkt of omslaat in een negatieve business case?
- 53 Hoe zeker is de huisvesting van bepaalde onderdelen van de Marinierskazerne in bestaande gebouwen in Vlissingen en om welke gebouwen gaat het dan naast de bestaande marinekazerne? Onder welke condities komen deze gebouwen beschikbaar?
- 54 Kan een inschatting worden gegeven van de mogelijke aanvullende effecten die de ontwikkelingsmogelijkheden op termijn voor defensie, de defensiebegroting en voor Zeeland kunnen hebben?
- 55 Waarom acht u voldoende ontwikkelingsmogelijkheden van het kazerneterrein van zo'n groot belang, in het licht van de voortdurende bezuinigingen op Defensie? Aan welke eenheden die nog op de kazerne in Vlissingen kunnen worden ondergebracht moet gedacht worden?
- 56 Op welke manier zullen de (eventuele) aanvullende effecten gekwantificeerd en meegewogen worden in de thans voorliggende keuze voor nieuwbouw in Vlissingen?
- 57 Is bij een verdere daling van het aantal voltijdsequivalenten (vte'n) op een gegeven moment een grens in zicht waarbij het interessant blijft om toch in Doorn te blijven?
- 58 Hoe zeker is het programma van eisen? Met andere woorden; welke veranderingen acht het kabinet nog denkbaar tussen nu en het moment van realisering en welke invloed kunnen veranderingen hebben op de uitkomsten van de vergelijking van beide opties?
- 59 Waarom is de levensduur van permanent vastgoed gesteld op 25 jaar?
- 60 Zijn er alternatieven overwogen voor de levensduur van permanent vastgoed, en zo ja, wat zouden de financiële en functionele gevolgen daarvan zijn?
- 61 Op welke ervaringsgegevens baseert u zich als u ervan uitgaat dat het aantal boordplaatsers aanvankelijk oploopt tot 90 procent en dat het aantal in de jaren daarop afneemt tot uiteindelijk 45 procent? Hoe is in deze schatting de excentrische ligging van Vlissingen precies meegenomen?
- 62 Welke maatregelen en investeringen zijn nodig voor het creëren van oefenterreinen in Zeeland?
- 63 Welke gevolgen heeft de locatie in Vlissingen voor amfibische oefeningen op andere locaties, zoals Texel?

- 64 Kunt u toelichten waarom amfibische oefeningen niet plaats kunnen vinden op Texel, alwaar een grote oefenfaciliteit met veel succes reeds in gebruik is, en deze capaciteit genoeg te bieden lijkt te hebben voor de mariniers uit Doorn?
- 65 Welke «dubbele» oefenfaciliteiten komen te vervallen elders in het land door de vestiging op locatie Vlissingen?
- 66 Hoe is de behoeftestelling aangepast voor wat betreft recente ontwikkelingen ten aanzien van de ambities van de krijgsmacht? Is de behoeftestelling voor bijvoorbeeld oefenlocaties geactualiseerd naar aanleiding van het vervallen van de intentie om een derde mariniersbataljon paraat te stellen?
- 67 Is er niet in zekere zin sprake van «dubbelop» en creëren van overcapaciteit aan oefenfaciliteiten voor mariniers wanneer ook in Vlissingen een oefenfaciliteit moet worden gebouwd? Klopt het dat er, met het besluit een aantal jaren terug om af te zien van een derde Mariniersbataljon, nauwelijks behoefte is aan extra oefenlocaties?
- 68 Zijn er op dit moment beperkingen in de oefenlocaties voor de Mariniers op onder meer Texel? Indien dat zo is, is er een kostprijsvergelijking te geven van enerzijds aanpassen van de bestaande locaties, en anderzijds geheel nieuw aanleggen zoals nu gepland wordt in Zeeland?
- 69 Heeft de wijziging in de begrenzing van het Natura 2000 gebied Westerschelde als gevolg van de uitspraak van de Raad van State gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden op de locatie Rammekenshoek/Ritthemse Bos? Welk deel van de oefeningen zou daar plaatsvinden?
- 70 Wat betekenen de eventuele ontpolderingsplannen als gevolg van de noodzaak tot natuurcompensatie in de Westerschelde voor de locatie Buitenhaven en het munitiedepot in Ritthem?
- 71 Is er overleg geweest met natuurorganisaties over de gevolgen voor de natuur als gevolg van de beoogde vestiging van de kazerne in Vlissingen en de bijbehorende activiteiten?
- 72 Is er mogelijk sprake van significante effecten op de natuur als gevolg van de beoogde vestiging van de kazerne in Vlissingen en de bijbehorende activiteiten, bijvoorbeeld de oefeningen? Is er een ecologisch onderzoek naar de gevolgen voor bijvoorbeeld de natura 2000 gebieden Westerschelde en de Voordelta uitgevoerd?
- 73 Welke vergunningen zullen onder de geldende natuurwetgeving aangevraagd moeten worden als gevolg van de beoogde vestiging van de kazerne in Vlissingen en de bijbehorende activiteiten?
- 74 Is er meer duidelijkheid te geven of alle, in de brief genoemde en in Zeeland gelegen, oefengebieden nodig zijn en kan het kabinet toelichten welke impact het aanwijzen als oefenterrein heeft voor de kwaliteiten en gebruiksmogelijkheden van elk van die gebieden?
- 75 Kunt u in een tabel precies toelichten welke voor het totale project noodzakelijke terreinen, havenfaciliteiten etc. nu al volledig in bezit of beschikbaar zijn, zonder verdere prijsrisico's, en welke terreinen, havenfaciliteiten, etc. dat nog niet zijn? Kunt u bij de terreinen en faciliteiten die nog niet in bezit zijn, per terrein/ faciliteit toelichten hoe u verwacht deze alsnog te verkrijgen, en, per object, welk (prijs-) risico er mee gemoeid is?
- 76 Zijn er investeringen en/of exploitatiekosten gemoeid met de terreinen die genoemd worden voor militair medegebruik? Zijn deze meegenomen in de business case?
- 77 Zijn omwonenden betrokken bij de inventarisatie van de plaatsen voor mogelijk militair medegebruik?
- 78 Welk gedeelte van het personeel op de kazerne komt uit de regio en welk gedeelte komt er «mee»?

- 79 Zijn er inschattingen van de percentages /aantallen forensen, inwonenden en personen die zich in Zeeland willen vestigen als gevolg van de nieuwe kazerne?
- 80 Wat is de vraag naar lokaal technisch personeel op MBO/HBO niveau?
- 81 Hoe wordt ingespeeld op het feit dat er juist in Zeeland tekorten zijn aan technisch personeel op MBO/HBO niveau?
- 82 Zijn er momenteel al aanwijzingen dat een deel van de mariniers zal afhaken en een andere baan zal zoeken zodra de mariniers worden verhuisd van Doorn naar Vlissingen?
- 83 Hoeveel mensen gaan er naar verwachting vertrekken als de locatie Vlissingen definitief gekozen wordt?
- 84 Welke invloed kunnen de grote veranderingen voor het personeel in deze fase nog hebben op de thans voorliggende beslissingen?
- 85 Welk gewicht hebben de in de brief genoemde argumenten voor de werkgelegenheidseffecten in Zeeland en de versterkingen van de Zeeuwse economische structuur? Ziet het kabinet de verplaatsing van de kazerne ook als compensatie voor het relatief zeer grote verlies aan rijksbanen dat Zeeland de afgelopen jaren heeft geleden, als gevolg van schaalvergroting en concentratie van rijksdiensten?
- 86 Zijn de effecten voor de regio Utrechtse Heuvelrug ook nader onderzocht door Defensie bij de verhuizing van de mariniers van Doorn naar Vlissingen?
- 87 Waarom gaat u uitgebreid in op de werkgelegenheidseffecten van de kazerne voor Zeeland? In hoeverre speelde dit argument mee in uw keuze voor Vlissingen? Hoe verhoudt zich dat tot het verlies aan werkgelegenheid in de regio Utrechtse Heuvelrug?
- 88 Op welke wijze en voor welk bedrag participeert de provincie Zeeland financieel in de realisering van de marinierskazerne in Vlissingen?
- 89 Hoe wordt de participatie van de provincie Zeeland geregeld en welke omvang heeft deze? Hoe beoordeelt het kabinet deze participatie?
- 90 Hoe groot kunnen de verschuivingen die nog kunnen optreden in het financiële beeld zijn? Is dit geen eufemisme voor een groot risico op tegenvallers?
- 91 Hoe groot is het risico dat Defensie, indien gekozen wordt voor een PPS-project, afstevent op eenzelfde debacle als bij de Kromhoutkazerne?
- 92 Waarom is de financiële bandbreedte zo groot?
- 93 Wat gebeurt er met de gebouwen van de Van Braam Houckgeestkazerne?
- 94 Op 26 juni 2012⁵ antwoordde u, op vraag 29 over de exploitatiekosten van de kazerne in Doorn, dat de kosten voor gas, water en elektra jaarlijks € 800 000 bedragen. Hoe komt u dan nu op een bedrag van 1 miljoen aan energiekosten dat u denkt te kunnen besparen ten opzichte van Doorn?
- 95 Hoe groot is de relatieve impact van de schatting van de (besparing op) de energiekosten op de uiteindelijke business case? Gaat het om een significant deel van het bedrag van 2,7 mln. op de lange termijn?
- 96 Is bij de inschatting van de kosten van de alternatieven ook rekening gehouden met energieneutrale gebouwen?
- 97 U stelt met een energieneutrale kazerne 1 miljoen euro structureel te kunnen besparen. In hoeverre heeft u in deze vergelijking energiebesparingen meegenomen die mogelijk zijn bij renovatie van de Van Braam Houckgeestkazerne?
- 98 Met welke energieprijzen zijn de energiekosten berekend?

- 99 Kunt u garanderen dat de nieuwbouw in Vlissingen (dus los van de structurele exploitatiekosten) de Nederlandse belastingbetaler niet meer gaat kosten dan de gerenoveerde kazerne in Doorn? Zo nee, waarom niet?
- 100 Kunt u uitgebreid ingaan op de berichtgeving rondom de extra kosten die de provincie Zeeland moet maken voor de marinierskazerne in Vlissingen, die naar verluidt 15 miljoen euro bedragen? In hoeverre zijn deze kosten voor Defensie van belang in de behoeftestelling?
- 101 Klopt het dat er de komende jaren op de investering van tussen de 100 en 200 miljoen euro de eerste 10 á 14 jaar geen of een negatief resultaat wordt gehaald, en er pas daarna een rendement geraamd wordt van ca. 1,5% op deze investering? Zo ja, hoe beoordeelt u dat in het licht van de bezuinigingen bij Defensie?
- 102 Zijn in de berekeningen ook de kosten van het regelmatig in Vlissingen exploiteren van de mariniersschepen meegerekend in de business case?
- 103 Zijn in de geraamde exploitatie-uitgaven ook de kosten van het regelmatig in Vlissingen exploiteren van de mariniersschepen meegerekend? Waarom wel/niet? Om welk bedrag gaat het?
- 104 Zijn in de geraamde exploitatie-uitgaven ook de langere aanvliegtijden van helikopters etc. meegerekend, in vergelijking met de optie Doorn-Den Helder? Waarom wel/niet? Om welk bedrag gaat het?
- 105 Zijn in de geraamde exploitatie-uitgaven ook de langere reistijden en reiskosten van de betrokken militairen meegerekend? Waarom wel/niet? Om welk bedrag gaat het?
- 106 Zijn de kosten van het houden van gecombineerde oefeningen met de (overige) vloot in de berekeningen van de exploitatie-uitgaven meegenomen? Waarom wel/niet? Om welk bedrag gaat het?
- 107 Kunt u toelichten wat het verschil in investeringen is tussen nieuwbouw in Vlissingen en renovatie in Doorn?
- 108 Kunt u meer helderheid verstrekken over de financiering van de kazerne in Vlissingen en met name het gat van 60 miljoen euro dat u wilt overbruggen met de verkoopopbrengsten van de kazerne in Doorn en Europese subsidies?
- 109 Kan er al meer informatie worden gegeven over mogelijke geïnteresseerde partijen voor de verkoop van de Van Braam Houckgeestkazerne in Doorn en het Logistiek Complex Maartensdijk?
- 110 Kunt u naast de tabel «verschil exploitatie-uitgaven voor Vlissingen en voor een gerenoveerd Doorn/ Maartensdijk na verwerking behoeften» ook een omschrijving en een tabel uitwerken «verschil exploitatie-uitgaven voor Vlissingen en voor Den Helder, na verwerking behoeften in Den Helder»?
- 111 Kunt u naast de tabel «verschil exploitatie-uitgaven voor Vlissingen en voor een gerenoveerd Doorn/ Maartensdijk na verwerking behoeften» ook een omschrijving en een tabel uitwerken «verschil exploitatie-uitgaven voor Vlissingen en voor een gedeeltelijk gerenoveerd Doorn/ Maartensdijk in combinatie met faciliteiten en aanpassingen in Den Helder, na verwerking behoeften» zodat dit alternatief vergelijkbaar is?
- 112 Klopt het dat in de business case voor Doorn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug een uitwerking van de exploitatiekosten na nieuwbouw ontbreekt? Heeft Defensie hier zelf een raming van gemaakt? Zo nee, hoe kunt u dan de vergelijking maken tussen de exploitatiekosten van een nieuwbouw kazerne in Zeeland en renovatie van de Van Braam Houckgeestkazerne?

- 113 Herinnert u zich hetgeen u in uw brief van 6 juni 2012⁶ stelde, naar aanleiding van de factsheet Marinierskazerne Vlissingen: «Bij de component flexibel bouwen teken ik aan dat indien toepassing hiervan voor de Marinierskazerne in Zeeland inderdaad tot besparing leidt, het aannemelijk is dat ook bij de herstructurering van de Van Braam Houck-geestkazerne een soortgelijke besparing mogelijk zou moeten zijn.» Is dit voordeel meegenomen in berekeningen die u gehanteerd heeft?
- 114 Hanteert u in de vergelijking van exploitatiekosten als uitgangspunt de kazerne in Doorn alleen, of heeft u ook de exploitatiekosten van Maartensdijk meegenomen? Waarom staat er boven de tabel van exploitatie-uitgaven «een gerenoveerd Doorn/Maartensdijk»?
- 115 Klopt het dat er, ondanks de mogelijkheden voor medegebruik van terreinen in Zeeland voor oefening en training, voor een deel van de oefenbehoefte ook in de toekomst gebruik zal moeten worden gemaakt van Infanterie Schietkamp Harskamp en van de Leusder en/of de Oirschotse heide? Waarom raamde u eerder dat het oefenbudget daardoor met ca. € 1 miljoen zou moeten worden verhoogd en komt u nu op veel lagere bedragen uit?
- 116 Wat is de raming van de kosten voor bewaking en beveiliging van de kazerne in Vlissingen, en hoe verhouden deze zich tot de Van Braam Houckgeestkazerne?
- 117 In hoeverre is het door u geconstateerde probleem van gebouwen op de Van Braam Houckgeestkazerne, die voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor ze zijn neergezet, te verhelpen door renovatie?
- 118 In hoeverre kunnen de nieuwe inzichten en innovatieve technieken die de facilitaire ondersteuning en de onderhoudslast vergemakkelijken, ook worden toegepast bij renovatie van de Van Braam Houckgeestkazerne?
- 119 Bent u bereid in tabelvorm de verwachte exploitatiekosten van de nieuwe kazerne in Vlissingen uiteen te zetten?
- 120 Bent u bereid om in tabelvorm de geraamde exploitatiekosten van een gerenoveerde Van Braam Houckgeestkazerne uiteen te zetten?
- 121 Waarom zijn de gebruikskosten van de Dienst Vastgoed en facilitaire kosten, die volgens u aanmerkelijk lager uitvallen niet gespecificeerd? Kunt u hier uitgebreid op ingaan?
- 122 Hoe is het mogelijk dat u met energiekosten, gebruikskosten van de Dienst Vastgoed Defensie en facilitaire kosten voor een bedrag van bijna € 3,5 miljoen denkt te kunnen besparen in vergelijking met de Van Braam Houckgeestkazerne, terwijl de jaarlijkse exploitatielasten van deze kazerne momenteel – dus zonder renovatie – in totaal € 4,6 miljoen bedragen?
- 123 Is het zeker dat de huuruitgaven van de Marinekazerne Zeeland vervallen? Is dit contractueel vastgesteld?
- 124 Moet er bij de optie verbouw in Doorn ook geïnvesteerd worden in het Logistiek Complex Maartensdijk en zo ja, is die investering dan ook opgenomen in de financiële vergelijking?

¹ Kamerstukken II, 2011/12, 32 733, nr. 59.

² Kamerstukken II, 2011/12, 32 733, nr. 70, vragen nr. 48 en nr. 99.

³ Kamerstukken II, 2010/11, 32 733, nr. 1.

⁴ <http://www.omroepzeeland.nl/nieuws/2012-10-05/256377/provincie-miljoenen-voor-marinierskazerne#.UHHmUZjtS8A>

⁵ Kamerstukken II, 2011/12, 32 733, nr. 70.

⁶ Kamerstukken II, 2011/12, 32 733, nr. 67.